

Jaarverslag 2020 – 2021

“Zonder verbinding,
geen groei”

SO De Rietlanden

D

1. Inleiding

“Zonder verbinding geen groei” is de titel van het jaarverslag 2020-2021 SO De Rietlanden. Het doel is dat de kinderen, nadat ze een korte dan wel lange periode onderwijs hebben gevolgd op onze school, teruggeplaatst kunnen worden naar het reguliere basis- of voortgezet onderwijs of doorstromen naar het voortgezet speciaal onderwijs. Om dit te bereiken bieden we het reguliere basisschool programma aan in een speciale omgeving.

Men wil hoe dan ook bereiken dat de kinderen een goede plek in de maatschappij krijgen en dat ze hun schooltijd bovendien als prettig en veilig ervaren.

Ieder jaar wordt er een jaarverslag opgesteld om belanghebbenden te informeren over de stand van zaken en belangrijke ontwikkelingen in de school. In dit verslag wordt teruggekeken op het schooljaar 2020-2021.

We rapporteren over:

- De stand van zaken van de kwaliteit van het onderwijs,
- De uitstroomgegevens van de schoolverlaters
- De bestending van de schoolverlaters
- De ontwikkelpunten en de speerpunten voor 2020-2021

Voor de beschrijving van het jaarverslag zijn diverse documenten gebruikt, te weten: het jaarplan tot einde schooljaar 2020/2021, de opbrengstanalyse SO De Rietlanden en het rapport van de Inspectie van het Onderwijs.

2. Evaluatie jaarplan 2020-2021

In het jaarverslag vindt u de omschrijving van de stand van zaken en behaalde resultaatafspraken per onderwerp.

2.1 Stand van zaken augustus 2020:

Algemeen

SO De Rietlanden had op 1 oktober 2020 96 leerlingen. De leerlingen zijn verdeeld over 8 groepen: Iedere groep krijgt onderwijs van bekwame en bevoegde leerkrachten. Zij worden begeleid en ondersteund door de Commissie voor de Begeleiding. Binnen een aantal groepen staan naast de leerkracht ook een pedagogisch medewerker, leerkrachtondersteuner en/of

onderwijsassistent. De pedagogisch medewerker draagt in overleg met de leerkracht zorg voor de ondersteuning van de leerling op gedragsmatig en sociaal emotioneel vlak. De lerarenondersteuners en onderwijsassistenten dragen, in overleg met de leerkracht zorg voor ondersteuning in het didactisch proces. De school wordt aangestuurd door een schoolleider.

Het leerlingaantal op SO De Rietlanden is tussen oktober 2019 en oktober 2020 gedaald van 105 leerlingen naar 96 leerlingen. De gevolgen van de wet op Passend Onderwijs, evenals de ambitie om het SO af te bouwen, zoals staat vermeld in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband PO en VO de Meierij, hebben hier invloed op. SO De Rietlanden merkt dat leerlingen een grotere ondersteuningsvraag hebben dan voorheen, waardoor er meer wordt ingezet op de versterking van de basisondersteuning in de school en de inzet van onderwijs-zorgarrangementen.

Dit schooljaar heeft de Inspectie SO De Rietlanden in november bezocht voor een verificatieonderzoek en net als de interne audit in juni 2020 geconstateerd dat de onderwijskwaliteit van de Rietlanden op orde is.

Opzet van het onderzoek van het Inspectiebezoek:

De Inspectie van het Onderwijs heeft in november 2020 een verificatieonderzoek uitgevoerd op de Rietlanden op de standaard OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding en de standaard KA1. Kwaliteitszorg. Beide standaarden zijn met een voldoende beoordeeld.

Visie IKC+ 2021-2025

In het strategisch beleid van Koraal, de Nogensprong, wordt voortgeborduurd op de ingeslagen weg naar kwalitatief hoogwaardige gespecialiseerde voorzieningen vanuit een maximale ambitie. Dit geldt zowel voor onderwijs als voor zorg. Veel van onze leerlingen hebben niet alleen behoefte aan gespecialiseerd onderwijs. Er zijn ook vragen over opvoeden en opgroeien. Door de brede expertise van Koraal op het terrein van onderwijs en zorg is men in staat om kwetsbare jeugdigen te ondersteunen met een integraal aanbod op maat. De vorming van OZA-arrangementen en een IKC+, in combinatie met andere maatschappelijke ontwikkelingen, is hierin dan ook een logische. We gaan hierbij uit van het volgende principe:

‘Verbinden waar mogelijk, overnemen waar moet, overdragen waar het kan’

Het kindcentrum met een + voor speciaal is een integrale voorziening van opvang, onderwijs, welzijn en zorg waar kinderen worden opgevangen, onderwezen en (deels) opgevoed. Het is een vertrouwde plek waar kinderen van 0 tot 13 jaar zich kunnen ontspannen en ontwikkelen.

- In het IKC+ wordt, o.a. door het delen van een gezamenlijke pedagogische basis, het kind voorbereid om deelnemer te zijn aan de volwassen wereld. Kinderen bereiden zich hierop voor door deel te nemen aan steeds complexer wordende sociale verbanden. Ze leren deel te worden van een groep, gezag te aanvaarden, te geven en te nemen: de socialisatiefunctie.
- De tweede taak van het IKC+ is om kinderen in hun onderwijsloopbaan te begeleiden. Onderdeel daarvan is het onderkennen van factoren, van welke aard dan ook, die kinderen in hun ontwikkeling belemmeren en daar een passend aanbod voor bieden. Dat bepaalt in belangrijke mate de latere kansen op de arbeidsmarkt. Dat is de kwalificatiefunctie van het IKC+. Het informele leren legt de voedingsbodem voor het formele leren en andersom.
- Een derde taak voor het IKC+ is het kinderen te leren als uniek persoon in de wereld te komen ofwel: de identiteitsvorming. Kinderen hebben hiervoor tijd en ruimte nodig. Kinderen oefenen in de kindertijd hun eigen toekomst.

Onderwijsproces

M.b.t. tot verbetering zijn een aantal cruciale verbeterlagen doorgevoerd die vrijwel meteen zijn gaan renderen. Er is veel beter zicht op de ontwikkeling en begeleiding, er is een duidelijke en overzichtelijke kwaliteitsstructuur neergezet en er is een stevig scholingstraject vanuit het CED ingezet waardoor er grote stappen zijn gezet in de totale verbetering van de onderwijskwaliteit. Ook in deze COVID-19 periode is er hard gewerkt aan verbeteringen, waardoor binnen alle vier de kwaliteitsgebieden de eerste resultaten al goed merkbaar en zichtbaar zijn. De inrichting van onderwijszorgarrangementen met de zorgpartners merkt de school aan als belangrijk ontwikkelpunt. De uitwerking ervan is opgenomen in het 'Visiedocument IKC+ 2021-2025' en als zijnde onderdeel van het regioplan.

Schoolklimaat

Het schoolklimaat is over zijn geheel genomen veilig en ondersteunend. Het team draagt zorg voor een veilige omgeving voor de leerlingen. De verhuizing binnen het pand draagt bij aan samenwerking en ondersteuning waar nodig. Het team heeft het werken vanuit pedagogisch tactvol handelen in gang gezet om een totale pedagogische aanpak binnen de school neer te zetten. Door de inzet van Pedagogisch Tact wordt op een relationele manier een positief klimaat gestimuleerd. Kijken achter het gedrag is hierin essentieel. Het MKD werkt vanuit dit pedagogisch handelen en SO De Rietlanden wil hierbij aansluiten. IKC+ is leidend wat betreft doorgaande lijn.

Onderwijsresultaten

SO De Rietlanden heeft een eigen schoolstandaard. De leerresultaten van de leerlingen worden jaarlijks in beeld gebracht en geanalyseerd. Op het gebied van de sociale en maatschappelijke competenties kunnen de opbrengsten duidelijker in beeld gebracht worden en kunnen naar verwachting hogere opbrengsten gehaald worden. De observatielijst KJK! is het afgelopen schooljaar ingevoerd. Wat betreft de onderwijsresultaten voldoet SO De Rietlanden op het gebied van de leerresultaten aan de kwaliteitsnormen, maar dit kan zich nog beter ontwikkelen. SO De Rietlanden onderneemt acties voor het monitoren van vervolgsucces van de leerlingen en voldoet aan onze standaard voor bestending. Ook wordt de leerling populatie in beeld gebracht en de schoolstandaard zal hierop gaan aansluiten.

Kwaliteitszorg en ambitie

SO De Rietlanden heeft gewerkt aan de basis om systematisch en planmatig de kwaliteit van haar onderwijs te verbeteren. De school krijgt steeds meer inzicht in de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie. De school voert het kwaliteitsbeleid uit, zoals ingericht door de Raad van Bestuur. Dit kwaliteitsbeleid is gebaseerd op het onderzoekskader van de inspectie en op hedendaagse, eigen aspecten van kwaliteit. De school verantwoordt zich aan belanghebbenden door bijeenkomsten, publicaties op de website en in nieuwsbrieven. Bij de zorg voor kwaliteit worden alle geledingen betrokken. Het team van SO De Rietlanden houdt zich aan de cyclus van de zelfevaluatie en toetst systematisch en planmatig middels de zelfevaluatie een aantal vooraf bepaalde gebieden van de kwaliteitszorg. De school analyseert de oorzaken van tekortschietende onderwijskwaliteit en voert waar nodig verbeteringen doelgericht door.

Personeel

De teamleden zijn bereid met en van elkaar te leren. De teamleden ervaren een hoge werkdruk, maar er is sprake van een collegiaal team met gedeelde en gedragen verantwoordelijkheid. Het verzuim onder medewerkers is rond de <5%. De school stelt zich tot doel dit zo te behouden en mogelijk verder af te laten nemen. In schooljaar 2020-2021 is er afscheid genomen van diverse teamleden. Dit heeft een direct effect op de formatie en op de teamcultuur.

Koraal heeft de doelstelling om medewerkers te boeien en te binden aan de organisatie en zich voortdurend te blijven ontwikkelen. Er is zo veel als mogelijk meegewerkt aan de professionaliseringswensen van medewerkers. Het is van belang om te blijven investeren in een positief teamklimaat en proactief op zoek te blijven naar vervanging.

Financieel beheer

SO De Rietlanden heeft financieel gezien een positief eindresultaat. Mede door de doorbelasting wat betreft huisvestingskosten evenals de terugloop van het leerlingenaantal zijn andere interventies noodzakelijk geweest. Deze hebben positief uitgekapt. De strikte scheiding van onderwijs- en zorgkosten zorgen bij de vorming van een IKC+ voor een financiële belemmering, waar ook landelijk gezien nog geen pasklare oplossingen voor zijn gevonden.

2.2 Behaalde resultaten in schooljaar 2020-2021

In het jaarplan 2019-2020 stonden 7 thema's uitgewerkt en resultaatafspraken waaraan gewerkt is:

1. Beleid:

- Er is een beleidsdocument opgesteld voor wat betreft de visie en vorming van het IKC+ 2020-2024.
  - Behaald.
- Er is een jaarverslag 2019-2020.
  - Behaald.
- Er is een jaarplan 2021-2022 op basis van het verbeterplan.
  - Behaald.
- Er is beleid op ICT geformuleerd
  - Behaald.
- Er zijn vakgroepen ingericht die planmatig werken aan delen van het jaarplan.
  - Behaald.
- Het team heeft inzicht in samenhang tussen schoolplan, jaarplan en resultaatafspraken.
  - Behaald.

- Het team wordt herhaaldelijk geïnformeerd over de voortgang van de plannen en in relatie tot het jaarplan.
  - Behaald.
- Het team heeft inzicht in samenhang tussen het ontwikkelingsperspectiefplan/ groepsplan en handelt ernaar
  - Behaald.
- Scholing loopt en wordt pas afgerond in schooljaar 2021-2022.

2. Organisatie

- De resultaatafspraken uit het jaarplan worden uitgewerkt middels het werken met ontwikkelteams
  - Behaald.
- Resultaatafspraken worden meegenomen in het jaarplan 2021-2022.
  - Behaald.
- Alle documenten zijn digitaal gearchiveerd
  - Behaald.
- SWISS wordt gebruikt om leerlingen data te verzamelen en te duiden, zodat acties ondernomen kunnen worden om incidenten te voorkomen.
  - Behaald.
- De school draagt een nieuwe naam bij de samenvoeging van Zorg en Onderwijs
  - Niet gehaald.

3. Goed Onderwijs

- De zorgkalender voor het schooljaar 2020-2021 wordt gevolgd, geëvalueerd en geanalyseerd.
  - Behaald.
- Uitbreiden CvB - inrichten Zorg en Ondersteuningsteam (ZOT)
  - Behaald.
- De leerlingen gaan op een respectvolle manier met elkaar en anderen om. De school onderneemt activiteiten om ouders bij de school te betrekken
  - Behaald.
- Leerlingenraad en ouders worden gevraagd mee te denken.
  - Deels behaald
- De school heeft een doorgaande ontwikkellijke pedagogisch handelen vormgegeven.
  - Deels behaald.
- Middels reflectie, feedback, intervisie en collegiale consultatie verbeteren de medewerkers hun kwaliteiten, leren de medewerkers met en van elkaar.
  - Deels behaald.

- De school beschikt over een leerlingvolgsysteem op basis waarvan de school in staat is de prestaties en de vorderingen in de ontwikkeling van de leerlingen op de vastgestelde leerroute te volgen. Het gaat hierbij om de vakken: rekenen en Nederlandse taal uit het ontwikkelingsperspectief te volgen. De hierbij behorende toetsinstrumenten zijn opgenomen in het LVS Parnassys.
  - Behaald.
- De school voert het onderwijs en de ondersteuning planmatig uit. De groepsplannen zijn zodanig vastgesteld dat het effectief en sturend is voor het handelen in de klas. De schoolstandaard was niet kloppend, maar is inmiddels aangepast.
  - Behaald.
- Actiepunten vanuit analyse leeropbrengsten zijn opgenomen in jaarplan 2020-2021.
  - Behaald.

4. Mensen

- Er wordt open en effectief gecommuniceerd binnen de school, waar onderling respect en communiceren zonder emotionele lading van belang is.
  - Deels behaald.
- Alle medewerkers hebben een voortgangs- en normjaartaakgesprek.
  - Deels behaald.
- Het ziekteverzuim is teruggebracht naar minder dan 5 %.
  - Behaald.
- Leer-, leefklimaat onderzoek is in de maanden oktober en juni afgenomen.
  - Uitgesteld.
- Plan van aanpak t.b.v. werkdrukreductie is opgesteld en uitgevoerd.
  - Behaald.

5. Ouders en betrokkenen

- Middels reflectie, feedback, intervisie en collegiale consultatie verbeteren de medewerkers van SO De Rietlanden hun kwaliteiten, leren de medewerkers met en van elkaar.
  - Niet behaald.
- SO De Rietlanden is in beeld bij de ouders en betrokkenen en is gepositioneerd binnen de Samenwerkingsverbanden.
  - Behaald.
- Deelname aan bijeenkomsten van het SWV blijft gecontinueerd en ouders worden blijvend geïnformeerd.

➤ Behaald

- Er ligt een PR-advies om de school beter op de kaart te zetten in de samenwerkingsverbanden
  - Niet behaald.
- Data verzamelen op schoolniveau (door de CvB) over schooloverstijgende hulpvragen en bekijken welke vervolgacties hierop uitgezet kunnen worden.
  - Behaald.

6. Reflectie

- De score van tevredenheid onder ouders (OTO) en leerlingen (LTO) is tenminste voldoende. De tevredenheid van 'overige betrokkenen' is voldoende.
  - Behaald.
- SO De Rietlanden blijft investeren in de kwaliteit van haar onderwijs.
  - Behaald
- De MTO-score van tevredenheid van medewerkers is tenminste een voldoende
  - Behaald.
- Actiepunten vanuit analyse leeropbrengsten zijn opgenomen in jaarplan 2019-2020 en uitgevoerd.
  - Behaald.
- Actiepunten worden meegenomen in het jaarplan 2021-2022.
  - Behaald.

7. Financiën

- Realiseren van streefformatie wordt behaald.
  - Behaald.
- Inzicht in en sturen op totale begroting.
  - Behaald.
- PR en positionering in SWV Meierij PO en VO om stabiele doorverwijzing van leerlingen te waarborgen.
  - Deels behaald.
- TLV's midden en hoog aanvragen.
  - Deels behaald.

3. Uitstroomgegevens schoolverlaters 2020-2021

De complexe problematiek op zowel cognitief als sociaal emotioneel gebied van de leerlingen maakt dat de uitstroom naar regulier onderwijs zeer beperkt is. De complexe sociaal-emotionele problematiek, vaak in combinatie met leerproblemen, zorgen ervoor dat veel leerlingen van SO De Rietlanden het specifieke aanbod binnen SO/ VSO nodig hebben.

3.21 Eindschoolverlaters

Wij volgen jaarlijks waar leerlingen van SO De Rietlanden naar toe gaan. Hierbij kijken wij samen met ouders en leerling welke type school het beste bij hem of haar past. SO De Rietlanden heeft in schooljaar 2020-2021 een ambitie gesteld om te kunnen beoordelen of de genoten kennis- en vaardigheidsdelen tot optimale ontwikkeling zijn gebracht en of de uitstroom-bestemming passend is bij de mogelijkheden van een leerling. Alle uitstroompercentages (regulier/speciaal en IQ irt uitstroom) van zowel de einduitstroom als de tussentijdse uitstroom scores boven het minimale gestelde niveau.

In totaal waren er aan het einde van het schooljaar 19 schoolverlaters en hebben 11 leerlingen de school tussentijds verlaten. In het schema zijn de uitstroomgegevens weergegeven.

2020-2021	Regulier	VSO	Percentage
Praktijkond.	2	0	10%
Dagbest.	0	1	5%
VMBO-BK	0	11	60%
VMBO-GTL	1	2	15%
HAVO	1	0	5%
VWO	0	1	5%
Totaal	4	15	19
Percentage	21%	79%	100%

Analyse schoolverlaters eindgroep op didactisch/cognitief niveau:

89,5% van de schoolverlaters stroomt uit conform de verwachting vanuit het OPP (17 van de 19 leerlingen). De verhouding van de uitstroom tussen regulier en speciaal onderwijs is 21,05% (4 leerlingen van de 19 leerlingen). We voldoen hiermee op alle onderdelen ruimschoots aan de norm van 80% die we onszelf hebben gesteld.

Analyse tussentijdse schoolverlaters

In totaal zijn er 11 leerlingen tussentijds uitgestroomd, waarvan het 9 leerlingen doorgestroomd zijn naar een SO-school en 2 leerlingen hebben de overstap gemaakt naar het regulier onderwijs. Het percentage leerlingen dat naar het regulier onderwijs is uitgestroomd is 18,18% (2 leerlingen).

4. Bestendinging

4.1 Bestendinging 2018-2019 (externe leerlingen)

Wij volgen jaarlijks of de uitstroomadviezen van SO De Rietlanden goed zijn geweest, of een oud-leerling nog op de vervolgbestemming is die SO De Rietlanden heeft geadviseerd. SO De Rietlanden heeft in schooljaar 2020-2021 een ambitie gesteld om te kunnen beoordelen of de uitstroom-bestemming passend is bij de mogelijkheden van een leerling. Onze ambitie is een percentage van minstens 80% bestendinging en dat is ruim behaald (93% en 87%). Voor de einduitstroom van 2018-2019 hebben we een 1^e jaars en een 2^e jaars bestendinging gemonitord. We zien dat er daling van 6% in een jaar heeft plaatsgevonden (87% t.o.v. 93%) maar zelfs dan zitten we nog ruim boven onze gestelde norm. Komend schooljaar zullen we, op basis van deze gegevens, onze norm naar boven bijstellen op 85%.

Bestendinging uitstroom juli 2019		
29 leerlingen uitgestroomd	Na 1 jaar	Na 2 jaar
Op dezelfde uitstroombestemming/leerroute	93% (27 lln)	87% (25 lln)
Niet meer op dezelfde uitstroombestemming/leerroute	3% (1 lln)	10% (3 lln)
Onbekend	3% (1 lln)	3% (1 lln)

Bestendinging uitstroom juli 2020	
18 leerlingen uitgestroomd	Na 1 jaar
Op dezelfde uitstroombestemming/leerroute	89% (16 lln)
Niet meer op dezelfde uitstroombestemming/leerroute	11% (2 lln)
Onbekend	0% (0 lln)

5. Resultaatafspraken jaarplan 2020-2021

Het schooljaar 2020-2021 heeft de Rietlanden een enorme kwaliteitsontwikkeling doorgemaakt ter verbetering van het onderwijs en de ondersteuning hierin vanuit de zorg. Hieronder lag een groot en stevig verbeterplan dat we op alle onderdelen planmatig en cyclisch naar tevredenheid hebben uitgevoerd en waar we als Rietlanden ontzettend trots op zijn. Daarmee is de Rietlanden echter nog niet op het gewenste, ambitieuze niveau. Door de route te volgen die we afgelopen schooljaar zijn ingeslagen, zitten we op de goede weg en dat is tevens de koers die we aan willen houden voor het schooljaar 2021-2022. Dit vraagt om een nieuw uit te zetten verbeterplan.

Vanuit het PDCA-denken zijn we volop bezig met het analyseren en evalueren van onze plannen waarbij we een groot aantal eerder opgestelde plannen kunnen afsluiten, maar waarbij er ook een aantal ontwikkelplannen zijn die nog vragen om een vervolg.

- De inhoud van dit grote ontwikkelplan is ontstaan uit de volgende deelplannen:
- Doelen vanuit De NegenSprong (strategisch beleidsplan);
- Doelen vanuit het Onderwijs Koraal, opgesteld door de regiodirecteur (regioplan);
- Het verbeterplan waarbij we in de afzonderlijke plannen acties beschrijven die in schooljaar 2021-2022 uitgevoerd of ingericht dienen te worden;
- Doelen vanuit de 4-jaars Ontwikkelagenda die gesteld zijn in het schoolplan 2020-2024;
- Ontwikkeldoelen die voortvloeien uit het Inspectierapport rapport van november 2020;
- Ontwikkeldoelen die er voor de Rietlanden liggen vanuit de samenwerking met de reguliere BAO en SO-scholen binnen het SWV;
- Ontwikkeldoelen die voortkomen uit het gegeven dat de Rietlanden intensief samenwerkt met de locatie Maashorst, t.a.v. onderwijs-zorgarrangementen vanuit het IKC+.

Verankeren van de Commissie van Begeleiding

1. De CvB adviseert over het vaststellen en bijstellen van het ontwikkelingsperspectief
2. De CvB geeft handelingsadviezen die uitvoerbaar zijn en aansluiten bij het

- handelingsrepertoire van leraren
3. De CvB monitort de ontwikkeling van de leerlingen volgens een vaste cyclus
4. De CvB stuurt bij stagnatie in de ontwikkeling bij
5. De CvB adviseert over terugplaatsing of overplaatsing van de leerling naar het basisonderwijs of het voorgezet onderwijs
6. De CvB evalueert ten minste 1x per jaar

Organisatorische voorwaarden

7. Leraren hanteren een organisatie-model (ADI-model) dat het mogelijk maakt om instructies te geven aan de verschillende niveaugroepjes in de klas
8. Leraren hebben een inzichtelijke en overdraagbare groepsadministratie conform schoolbrede afspraken (inhoud, leerstof, pedagogisch klimaat, individuele leerling afspraken en overdracht);
9. Leerkrachten en PM'ers hanteren een organisatie die het voor leerlingen mogelijk maakt om, om te gaan met uitgestelde aandacht;
10. Leraren bakenen opdrachten af in de tijd m.b.v. de stoplicht en de timetimer op het digiboard;
11. Leraren zorgen ervoor dat lesmaterialen ordelijk en toegankelijk georganiseerd zijn in het lokaal;
12. Leraren creëren een werkomgeving die het mogelijk maakt voor leerlingen om zich te concentreren op hun werk;

Een passend aanbod en duidelijke uitleg

Lessen sluiten aan bij het uitstroombniveau van de leerling

13. Leraren geven uitleg in niveaugroepen: basis, verdiept, en intensief (conform leerroutes)
14. Het aanbod van de les past bij de leerroute en het OPP van de leerling

Activerende directe instructie

15. Leraren hanteren het activerende directe instructiemodel met achtereenvolgens de volgende fasen: voorkennis ophalen, lesdoelen benoemen, activerende uitleg, zelfstandige verwerking en feedback, evaluatie aan het einde van de les.
16. Leraren betrekken de leerlingen actief bij de uitleg:
  - a. Leerlingen letten op tijdens de instructie
  - b. Leerlingen stellen vragen tijdens de instructie
  - c. Leerlingen benutten hun tijd effectief

tijdens de verwerking

17. Leraren maken gebruik van activerende werkvormen tijdens de les.

Evaluatie van het OPP

18. De school verzamelt systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen
19. De school maakt de ontwikkelingen van de leerling over de volle breedte zichtbaar;
  - a. De school verzamelt m.b.v. leerlingvolgsystemen informatie over sociaal, emotionele en cognitieve ontwikkeling en leervaardigheden.
  - b. Er wordt gebruik gemaakt van observatielijsten Leren leren/ZIEN en van observatielijsten vanuit KIJK!
20. De school analyseert de toets gegevens van methode-onafhankelijke toetsen en betreft deze bij de evaluatie van de OPP;
  - a. Waar valt een leerling op uit? (Leerstofonderdelen)
  - b. Waarom valt een leerling uit? (Leerproces)
21. De school stelt vast of de leerling zich volgens plan ontwikkelt
22. De school stelt vast wat de resultaten van de behandeling betekenen voor het onderwijs en/of welke interventies nodig zijn om de leerlingen conform plan te laten uitstromen
23. De evaluatie van het OPP leidt tot bijstelling van de onderwijsaanpak (denk aan: specifieke pedagogische of didactische interventies, aanpassing leertijd, aanpassing van het aanbod)

Differentiatie en afstemming

Differentiatie binnen de leerroute in het aanbod

24. Leraren clusteren in hun groepsplan leerlingen op basis van leerroutes, en hebben oog voor individuele pedagogische en didactische verschillen.

Analyse van methodeafhankelijke opdrachten en toetsen (taal en rekenen)

25. Leraren analyseren de resultaten van opdrachten en toetsen
26. Leraren leggen de werkplanning vast in hun klassenmap en het leerlingvolgsysteem
27. Leraren plannen specifieke pedagogische of didactische interventies naar aanleiding van de analyse en leggen deze vast in het groepsplan.

Afstemming op de ondersteunings- en onderwijsbehoefte van de leerling

28. Leraren handelen conform de ondersteuningsbehoeften zoals omschreven in het OPP van de leerlingen.
29. Leraren voeren geplande interventies naar aanleiding van de evaluaties van het OPP, analyse van methode-onafhankelijke toetsen en methode-afhankelijke toetsen uit.

Pedagogisch klimaat (Visie)

30. De school formuleert doelen die zij wil bereiken met het pedagogisch klimaat;
31. De school formuleert normen en waarden die richting gevend zijn in de omgang met leerlingen
32. De school vertaalt dit in concreet zichtbaar gedrag van de medewerker; wat willen we in de school zien (pedagogisch handelingsrepertoire)? Als leidraad voor leerlingen en personeel wordt de methode De Vreedzame School en Rots & Water gebruikt.

Gedagsverwachtingen en visualisaties

33. Er zijn duidelijke (school)regels tegen pesten, discriminatie, agressie en geweld passend bij de visie van de school;
34. Er zijn duidelijke regels voor de verschillende ruimten in de school;
35. De regels zijn positief geformuleerd (gedagsverwachtingen)

